

**Oświadczenie Wspólnoty Sumienia - Koalicji Wzajemnego Szacunku
ws. narastającej fali niechęci do Ukraińców
6 sierpnia 2026 r.**

Obserwujemy w naszym kraju niepokojącą zmianę postaw wobec Ukrainy, a zwłaszcza ukraińskich uchodźców mieszkających w Polsce. Od lutego 2022 roku byliśmy przez dłuższy czas świadkami solidarności z walczącymi przeciw rosyjskiej inwazji, powszechnego współczucia dla uciekinierów oraz chęci pomagania uchodźcom. Te postawy z czasem osłabły, co nie powinno dziwić, bo pozytywna mobilizacja nie trwa bez końca. Z czasem pojawiły się jednak zachowania wręcz odwrotne: publiczne wyrażanie niechęci do Ukraińców, nawoływanie do wyrzucenia uchodźców z Polski, brutalne napady na ludzi i instytucje. Ostatnio zachowania te uległy nasileniu. Pojawiają się coraz częściej hasła kwestionujące sens ukraińskiej obrony i slogan „to nie nasza wojna”. Co więcej, w życiu publicznym zaczęli funkcjonować aktywiści, którzy wytykają obecność Ukraińców, wyszukują osoby o ukraińskich korzeniach zatrudnione w instytucjach państwowych, wychodząc z założenia, że należy się ich pozbyć.

Uważamy, że wzbierająca fala antyukraińskiej retoryki jest bardzo szkodliwa. Nic nie może jej usprawiedliwiać. Argumenty o wykorzystywaniu systemu wsparcia społecznego, obciążaniu opieki zdrowotnej, nierzetelnej konkurencji ukraińskich rolników itp. mogą wskazywać na realne wyzwania, którymi powinny zająć się instytucje państwowe, ale odwoływanie się do nich w celu inicjowania aktów nienawiści, propagowania mowy nienawiści, a tym bardziej agresji fizycznej, jest haniebne. To postępowanie destrukcyjne, stanowiące zagrożenie dla życia społecznego w Polsce. Jest oczywiste, że Ukraińcy wnoszą znaczny pozytywny wkład w polską gospodarkę i kulturę.

Wszystkie nasze tradycje religijne i obyczaje kulturowe każą wspomagać ludzi w potrzebie, a najbardziej tych, którzy uciekają przed śmiertelnym zagrożeniem. Jest sprawą sumienia każdego obywatela i mieszkańca Polski, jak będzie reagować na obecność rzeszy ukraińskich uchodźców. Oby przyświecały nam te wartości, które kierowały Polakami w czasie imponującego pospolitego ruszenia w celu pomocy przybyszom z Ukrainy w roku 2022.

Wspólnota Sumienia – Koalicja Wzajemnego Szacunku to grupa osób świeckich i duchownych różnych religii, uznających różne systemy filozoficzne, ustanowiona w 2021 roku w celu wzmacniania roli sumienia w życiu społecznym Polski.

Ks. dr Ewa Jóźwiak

Kościół Ewangelicko-Reformowany w RP

Dr Michał Klinger

Teolog prawosławny

Rabinka Małgorzata Kordowicz

Gmina Wyznaniowa Żydowska w Warszawie

Prof. Stanisław Krajewski

Żydowski współprzewodniczący Polskiej Rady Chrześcijan i Żydów

Mufti Tomasz Miśkiewicz

Mufti Muzutmański w RP

Zbigniew Nosowski
Redaktor naczelny kwartalnika „Więź”

Bp Jerzy Samiec
Biskup Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce

Rabin Michael Schudrich
Naczelny Rabin RP

Prof. Agata Skowron-Nalborczyk
Rada Wspólna Katolików i Muzułmanów, Współprzewodnicząca ze strony katolickiej